

zlasti po spisih mladini namenjenih vedno sijalo solnce, ki daje luč in gorkoto — tem nežnim rastlikam človeškega stebela. Velja naj pa za vse, ker Slovencev je premalo, da bi delili slovstvo v katoliško in nekakoliško, kakor so začeli pri nemcih, lahih, francozih i. t. d. Mi smo res nekakšno primorani dušno hrano zajemati vsi iz ene skleda: gostje smo pa vsi katoliški, toraj naj se nam daje hrana slastna in tečna! *Stric.*

Postava

dné 9. marca 1879.

(Konec.)

II. oddelek.

§. 22. Postaviti število učiteljskih služb na vsakej šoli, kakor tudi določiti, na katerih izmed njih se imajo nastaviti podučitelji, ima pravico deželni šolski svet, oziraje se na predpis §§. 11 in 13 postave za ljudske šole od 14. maja 1869, drž. zak. št. 62.

Z ozirom na službene vrste (kategorije), določene za posamezne učiteljske službe, določuje deželni šolski svet dogovorivši se z okrajnim šolskim svetom, zastran uporabljevanja ženskih učiteljskih moči v štirih nižjih razredih deških ali mešanih ljudskih šol.

§. 23. Vsako izpraznjeno službo na javnej ljudski šoli naznani krajni šolski svet precej okrajnemu šolskemu svetu, kateri ima precej skrbeti za začasno (provizorično) oskrbovanje.

Ako v ta namen niso pripravljene učiteljske moči na ponudbe, mora prazno učiteljsko službo na enorazrednih šolah pomočno oskrbovati kaka učiteljska moč na večrazredni šoli, na večrazrednih šolah pa jo morajo oskrbovati drugi učitelji taiste šole.

Učitelji morajo pokorni biti vsacemu takemu ukazu okrajnega šolskega sveta.

§. 24. Stalno (definitivno) se učiteljske službe podelijo po javnem konkurzu.

V ta namen ima okrajni šolski svet vsako izpraznjeno učiteljsko službo razpisati v uradnem deželnem listu in v enem ali več drugih, zlasti strokovnih javnih listih, kakor okrajna šolska oblast po svojem previdenji to določi, in zraven naznaniti za to službo določeno službeno vrsto (kategorijo) in povedati njeno letno plačo.

Zastran teh vrst je za razpis konkurza praviloma merodavna določba narejena od deželnega šolskega sveta. (§. 22.)

Izjeme se dovolijo za vsak primerljivej posebej od deželnega šolskega sveta.

§. 25. Čas za vložbo prošenj se ima praviloma določiti na en mesec, računši od dneva, ko se je naznanilo razglasilo v uradnem deželnem listu.

V nujnih slučajih se vendar ta čas sme prikrajšati na 14 dni.

Prošnje se izročé dotičnemu okrajnemu šolskemu svetu, in sicer jih izročé tisti učitelji, ki še niso v službi, neposrednje, tisti pa, ki so uže v službi, po predstavljenem okrajnem šolskem svetu, kateri ima dostavljati svoje menenje.

§. 26. Šolska občina vpliva na podelitev učiteljskih služb po krajnem šolskem svetu, dežela pa po zastopnikih deželnega odbora v deželnem šolskem svetu.

§. 27. Okrajni šolski svet, ki je službo razpisal, nabira dohajajoče prošnje in spise, kedar je potekel konkurzni čas, zapisnik (tabelo) prosilcev, v katerega se imajo vpisati vsi prosilci in uvrstiti po svoji vrednosti in sposobnosti za službo, ki se ima podeliti.

Zapisnik prosilcev mora obsegati naslednje predelke (rubrike):

- a) prosilčevo ime, starost in njegov rojstni kraj;
- b) sposobnost za učiteljstvo, jezik in druge vednosti;
- c) njegovo dosežanje službovanje;
- d) menenje predpostavljene okrajnega šolskega sveta.

To menenje ima obsegati prosilčeve zmožnosti, njegovo prizadevnost in obnašanje v službi in zvnaj službe.

§. 28. Zapisnik (tabelo) prosilcev ima okrajni šolski svet naznaniti krajnemu šolskemu svetu dotične šole s tem pozivom, da naj on nasvet stavlja o podelitvi službe; ta nasvet mora, ako je zadosti prosilcev, obseči najmanj tri prosilce, in da naj dalje morebitne ugovore zoper nastavljenje ostalih prosilcev v 8 dneh na znanje dá.

Po preteku tega obroka mora okrajni šolski svet predložiti deželnemu šolskemu svetu zapisnik prosilcev z vsemi prošnjami in njih prilogi vred ter mora izreči svoje menenje o ugovorih krajnega šolskega sveta.

§. 29. Učitelje imenuje deželni šolski svet, ki pri tem ni vezan ne na vrsto, v katerej so prosilci zapisani v zapisniku (tabeli), ne na nasvet krajnega šolskega sveta, ne na njegove ugovore proti posameznim prosilcem. Uzroki, zakaj se je prezrl nasvet ali ugovori, imajo se naznaniti krajnemu šolskemu svetu.

§. 30. Pri imenovanju učiteljev na patronatnih šolah ima patron pravico, učitelja imenovati, deželni šolski svet pa ga potrditi.

V ta namen izroči okrajni šolski svet zapisnik prosilcev z vsemi prošnjami in prilogi in z ugovori krajnega šolskega sveta, če jih je kaj, patronu, ki ima prosilca, ki se njemu najsposobniši zdi, izbrati in ga, priloživši vsa pisma (akte), v 14 dneh imenovati deželnemu šolskemu svetu, če ne, izgubi v dotičnem slučaju svoje pravo imenovanja učitelja.

Deželni šolski svet more le iz uzrokov, ki so navedeni v §. 50, alineja 4, postavbe za ljudske šole od 14. maja 1869, drž. zak. št. 62, prezreti imenovanje in v tem slučaju sam imenuje učitelja, če tudi ni v tej zadevi nič zaslíšal patrona.

§. 31. Imenovani učitelj začne uživati službeno plačo s prvim dnevom tistega meseca, ki sledi nastopu njemu podeljene službe.

Predno se imenovani učitelj vpelje v šolsko službo, kar mora storiti prvomestnik krajnega šolskega sveta, ima pred okrajnim šolskim svetom odložiti predpisano prisego za službo.

Ako je bil imenovani uže v službi, mora na novo priseči le tedaj, če je dosegel novo službeno vrsto (katégorijo).

§. 32. Ako se za učiteljsko službo ne oglasi nobeden prosilec, ali če za-njo nobenega prosilca ne izpoznajo za sposobnega, zaukaže deželni šolski svet okrajnemu šolskemu svetu, da začasno (provizorično) podeli dotično učiteljsko službo.

§. 33. Če je stalno (definitivno) imenovan nadučitelj (nadučiteljica), učitelj (učiteljica) ali podučitelj (podučiteljica), ki ima spričevalo učiteljske pripravnosti, ima pravico do plače, ki je odločena za učiteljsko službo, kakor tudi do doklad od službenih let, potem do postavnih pokojninskih in oskrbovalskih užikov.

Stalno (definitivno) postavljene učitelje more predstaviti deželni šolski svet na kako drugo šolo le vsled njih lastne želje, iz važnega službenega obzira ali vsled disciplinarne razsodbe. Iz službenega obzira se učitelj ne sme prestaviti v učiteljsko službo z manjšo letno plačo.

§. 34. Vsled lastne želje se učitelj prestavi, če ali po redu za drugo službo prosi ali če menja za službo. Službo zamenjati dovoli po zaslišanju dotičnih krajnih in okrajnih šolskih svetov deželni šolski svet.

§. 35. Kodarkoli se učitelj (učiteljica) prestavi, če ni nič zakrivil in tudi ne prosil, kakor tudi vselej, če se rabi za pomoč, ima učitelj (učiteljica) pravico, da se odškoduje za dokazane gotove stroške, katere je imel pri svojem potovanji in preselevanju, iz normalnega šolskega zaloga (fonda).

§. 36. Predstoječa določila veljajo tudi za imenovanje učiteljev na samostojnih in za zgornje tri razrede, na osemrazrednih meščanskih šolah.

Vendar se zapisnik (tabela) prosilcev ne sporoča krajnemu šolskemu svetu, ter ta tudi nima sodelovati.

Pri razpisu službe se ima naznaniti plača zadnjega lastnika učiteljske službe, kakor tudi omeniti mogoče pomikanje, ter za ta slučaj pripadajoča plača.

Ako je bil imenovanec uže poprej v službi na kakej meščanski šoli v deželi, začne uživati svojo novo plačo s prvim dnevom tistega meseca, ki pride za njegovim imenovanjem, drugače pa s prvim dnevom tistega meseca, ki pride za njegovim službenim nastopom.

Zravenski dohodki, ki so v zvezi s službenim značajem ravnatelja, temu pripadajo vselej od prvega dneva onega meseca, ki pride po službenem nastopu. Imenovanca vpelje v njegovo službo okrajni šolski svet, ali pa po njegovi uredbi ravnatelj.

§. 37. Imenovanje učiteljev za nezapovedane (proste) učne predmete, kakor tudi imenovanje učiteljic za ženska ročna dela je le začasno in ne daje imenovancem nobene pravice do preskrbljenja in pokojnine. Imenuje jih na ljudskih šolah okrajni šolski svet, na samostojnih in v zgornjih treh razredih osemrazrednih meščanskih šol deželni šolski svet brez razpisa službe.

Pravico ustanavljati (sistemizovati) take učiteljske službe ima po nasvetu okrajnega šolskega sveta, oziroma občinskega zastopa glavnega mesta ljubljanskega, deželni šolski svet.

§. 38. Plače učiteljev na vseh javnih splošnih ljudskih šolah na Kranjskem, razun v glavnem mestu ljubljanskem, se razdeljujejo v štiri razrede:

a)	v učiteljske službe I. razreda s 600 gl. plače;
b)	" " " II. " " 500 " "
c)	" " " III. " " 450 " "
d)	" " " IV. " " 400 " "

Podučitelji (podučiteljice) se imajo brez izjeme uvrstiti v IV. razred, nadučitelji (nadučiteljice) v I. in II. razred, učitelji (učiteljice) se morejo uvrstiti v vse štiri razrede.

§. 39. Število učiteljskih služeb I. razreda ima znašati 7 procentov, število učiteljskih služeb II., III. in IV. razreda za vsacega po 31 procentov vseh učiteljskih služeb.

Pod to omejitvijo ima deželni šolski svet učiteljske službe razvrstiti (klasifikovati), t. j. določiti razred plače za vse dosedanje učiteljske službe precej, za vse šole, ki se imajo pozneje urediti (sistemizovati), ob enem pri uredovanju (sistemizovanju).

Pri tem se mora posebno ozirati na odgovornost urada, ki je v zvezi z učiteljsko službo, na krajne razmere in na važnost šole.

§. 40. Za učitelje samostojnih in zgornjih treh razredov osemrazrednih meščanskih šol določi pri njih ustanovitvi deželni šolski svet plače za vsak primerljivej posebej, potem ko je dobil nasvet dotičnega okrajnega šolskega sveta, oziroma nasvet občinskega zastopa deželnega glavnega mesta Ljubljane.

§. 41. Vodji meščanske šole gre opravilne doklade 200 gld., ravnatelju štiri- in večrazredne javne ljudske šole opravilne doklade 100 gld., ravnatelju trirazredne ljudske šole opravilne doklade 75 gld., ravnatelju dvarazredne ljudske šole opravilne doklade 50 gld. na leto, katera se more prejemati v enakih obrokih s stanovitno letno plačo.

§. 42. Ako so pri učiteljski službi na kaki ljudski šoli že zdaj višji dohodki, prejme sedajni lastnik večji znesek kot dopolnilno doklado.

§. 43. §§. 1 do sovetetega 37 te postave so veljavni po dnevu razglasenja te postave, druge točke (paragrafi) z začetkom novega šolskega leta, ki sledi po razglasenju. Vsled te postave postanejo vsa tej postavi nasprotujoča dosedanja določila neveljavna, posebno določila §§. 5, 6, 8, 15, točka 1, 22, 23, 34 in 35 postave od 25. februarja 1870, dež. zak. št. 11; §§. 34 in 35 postave od 29. aprila 1873, dež. zak. št. 21, in §§. 2, 4 do vštetega 17, 32 in 36 postave od 29. aprila 1873, dež. zak. št. 22.

§. 44. Svojemu ministru za bogočastje in uk zaukazujem to postavo izpeljati.

V Budapešti, 9. marca 1879.

Franč Jožef l. r.

Stremayr l. r.

G.

Dr. Leon Vončina.

Rectus es tu et bonus, . . . sed
satrapis non places. I. Reg. 29, 6.

*

Cerkvi močna bil podpora,
Bil prijatelj res si blag;
Trdil si se brez odmora,
Tvoj spomin nam bode drag.

*

Rodil se je Vončina Leon Stanislav v Novem poleg Reke (Novii in Croatia) 7. aprila 1826; hodil je v šolo najprej domá, kjer je oče njegov bil za učitelja, potem v Kamniku; gimnazijo je hvalno do-